

– позитивні – передбачають вибір найефективнішого варіанта рішення із можливих.

За рівнем директивності:

- тверді – чітко задають подальший шлях їх утілення;
- спрямувальні – задають визначальний напрямок розвитку системи;
- гнучкі – залежать від умов функціонування у розвитку системи;
- нормативні – задають параметри здійснення процесів у системі.

Отже, існує значна кількість типів управлінських рішень. Розуміння суті та типів управлінських рішень дозволить підвищити якість роботи менеджера.

УДК 330

Уляна Пахоляк – ст. гр. БАм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Гевко О.Б.

Uliana Pacholiak, student

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

WAYS TO IMPROVE PUBLIC FINANCE MANAGEMENT IN MODERN CONDITIONS

Scientific supervisor: Ph.D., Associate Professor Hevko O. B.

У сучасній фінансовій науці на сьогоднішній день існують чотири основні напрямки серед яких найбільшого вдосконалення та вивчення потребують публічні фінанси:

- теорія суспільного добробуту, основний зміст якої полягає у тому, що будь-які зміни у фінансовій сфері мають сенс лише тоді, коли добробут окремих соціальних груп покращується без погіршення інших (засновник – В. Парето);
- теорія суспільного вибору в умовах демократичного середовища (засновник – Дж. Б'юкенен);
- теорія фіскального обміну “податки-блага” (засновники: К. Віксель, Е. Ліндаль, Дж. Б'юкенен).

Причиною цього є відсутність особистої фінансової культури населення через успадкування тоталітарної системи державного управління, в котрій поняття «публічні фінанси» фактично не існувало, а кошти були непідконтрольні народу і належали виключно державі.

Система публічних фінансів має досить багатогранну структуру, котра згідно закону України «Про відкритість використання публічних коштів» включає: кошти в рамках бюджетної системи (державний бюджет, цільових централізованих бюджетних коштів, бюджети місцевого самоврядування, цільових централізованих місцевих бюджетних фондів), кошти фінансових (кошти Нацбанку та інших держбанків) та

нефінансових корпорацій, інших підприємств і організацій державної та комунальної форм власності, кошти в рамках державно-приватного партнерства.

Аналізуючи механізм управління коштами фінансових та нефінансових корпорацій, інших підприємств і організацій державної та комунальної форм власності можна стверджувати, що важливу роль у забезпеченні ефективного його функціонування відіграє формування системи бюджетування. Вказана система являє собою організаційно-економічний комплекс процесів планування, обліку, контролю, регулювання та аналізу ресурсів та результатів діяльності організації за допомогою бюджетів.

З метою визначення напрямів удосконалення управління публічними фінансами, на нашу думку варто визначити ключові проблеми у даній сфері:

1. Відсутність єдиного інституційного простору нормативно-правового забезпечення управління публічними фінансами.

2. Неможливість здійснення оцінки громадськістю та органами контролю і аудиту ефективності використання публічних фінансів.

3. Надмірна корумпованість при управлінні публічними фінансами та слабкий рівень інформаційної та програмно-технічної безпеки органів управління публічними фінансами.

4. Розбалансованість системи публічних фінансів, і як наслідок високі показники бюджетного дефіциту та державного боргу.

5. Відсутність об'єктивного макроекономічного прогнозування та середньострокового планування бюджетних відносин.

6. Відсутність ефективної системи бюджетування публічних організацій.

7. Виходячи з аналізу існуючих проблем, існує потреба в розробці ряду дієвих заходів щодо вдосконалення управління публічними фінансами та системи бюджетування публічних організацій. Таким чином, на нашу думку система заходів, спрямована на вирішення зазначених проблем повинна включати наступні дії:

Розробка законодавчих актів, з врахуванням міжнародних норм, котрі виступатимуть основою законодавства про публічні фінанси; внесення змін до Конституції України – доповнення окремим розділом «Публічні фінанси» або «Управління публічними фінансами»; розробка і затвердження стратегії реформування публічних фінансів [1].

Проведення майстер-класів, семінарів, тренінгів, навчальних відео-уроків щодо оцінки контролю і аудиту ефективності використання публічних коштів для зацікавлених верства населення; проведення конкурсів серед студентів щодо виявлення фінансових порушень на основі аналізу даних, оприлюднених на порталі публічних фінансів Є-data [11].

Забезпечення регулярного та достовірного звітування та доопрацювання існуючих інформаційних систем та аналітичних модулів щодо підвищення прозорості та ефективності у сфері публічних фінансів: «Prozorro», «E-data», Системи електронного адміністрування ПДВ, Єдиного реєстру внутрішньо переміщених осіб Міністерства соціальної політики, Єдиного державного веб-порталу відкритих даних, Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування тощо.

Закріплення жорстких фіскальних правил щодо оптимізації розміру дефіциту бюджетів та державного боргу.

Створення незалежних науково-дослідних інституцій за прикладом фіскальних рад, котрі діють у країнах ЄС (Нідерландське бюро аналізу економічної політики) з метою розроблення реалістичних макроекономічних прогнозів та проведення середньострокового фінансового планування.

Розробка єдиної узагальненої методології формування системи бюджетування публічних організацій, котра буде включати:

- формування дієвого механізму бухгалтерського, управлінського та маркетингового обліку системи бюджетів організації,
- чіткий облік контроль дотримання термінів виконання робіт по кожному етапу і контроль відповідності досягнутих результатів запланованим,
- комплексний аналіз бюджету у розрізі основних напрямів діяльності організації.

Усі зазначені заходи та дії умовно можна скомплектувати у 4 групи:

- нормативно-правові (вдосконалення законодавчої бази, розробка норм, стандартів, рекомендацій, методологій);
- інституційні (модернізація інституційних структур у сфері публічних фінансів);
- технологічні (забезпечення ефективного функціонування існуючих та подальша розробка інформаційних систем, модулів, сервісів для управління публічними фінансами);
- організаційні (проведення заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації працівників сфери управління публічними фінансами та фінансової обізнаності населення).

Отже, як бачимо, система управління публічними фінансами на сьогоднішній день має істотні прогалини, котрі перешкоджають ефективному соціально-економічному розвитку країни в цілому та її регіонів зокрема. Реалізація запропонованих нами заходів дозволить підвищити ефективність публічних фінансів та вдосконалить систему їх управління, що надасть можливість покращення якості та підвищення кількості послуг, котрі надаються державою та органами місцевого самоврядування.

Використана література

1. Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183-19>.

2. Ахромкіна В. В. Актуальність впровадження бюджетування на підприємствах комунальної власності / В. В. Ахромкіна // Вісник Донбаського державного технічного університету. – 2012. – № 5. – С. 14-16.

3. Бардаш С.В. Поняття і склад публічних фінансів як об'єкта державного фінансового аудиту / С. В. Бардаш// Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – №6. – С.34-37.

4. Гончаренко М. В. Європейські стандарти антикризового управління публічними фінансами / М. В. Гончаренко // Актуальні проблеми державного управління. – 2016. – № 2. – С. 1-6.

5. Долгополова О. В. Складові елементи системи бюджетування на підприємстві / О. В. Долгополова // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2009. – № 35. – С. 185-189.
6. Касперович Ю. В. Пріоритетні напрями підвищення ефективності та прозорості публічних фінансів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/prozorist-19d5a.pdf>.
7. Клімова С.М. Управління публічними фінансами як складова реформи державного управління / С. М. Клімова // Держава та регіони: Серія «Право». Вип. № 3. – 2016. – С. 84-89.
8. Куценко Т. Ф. Публічні фінанси в Україні: зміст та структура з урахуванням сучасних тенденцій розвитку / Т. Ф. Куценко // Економіка та держава. – 2016. – № 6. – С. 62-66.
9. Лисенко Ж. П. Моделі бюджетування у сфері державного фінансового менеджменту / Ж. П. Лисенко // Ефективна економіка. – 2015. - №3. – С. 44-46.
10. Молдован О. О. Модернізація системи публічних фінансів та запровадження нової моделі управління / О. О. Молдован // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 2. – С.35-42.
11. Хаблюк О. Суть аудиту ефективності та зарубіжний досвід його встановлення / О. Хаблюк, Л. Будник // Галицький економічний вісник. – 2013. – №4(43).
12. Хометенко А. В. Науковий підхід до удосконалення системи управління публічними фінансами України / А. В. Хометенко// Вісник Одеського національного економічного університету. – 2014. – № 3. – С. 53-58.
13. Черніков Д. Ю. Європейська інтеграція у сфері конкуренції та державної допомоги [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://parlament.org.ua/wp-content/uploads/2016/04/10.pdf>.

УДК 330

Мар'яна Пельчер – ст. гр. БМ-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Науковий керівник: д.держ.упр., професор Рудакевич М.І.

Mariana Pel'cher, student

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

FEATURES AND PROBLEMS OF DECENTRALIZATION IN UKRAINE

Scientific supervisor: Dr.Sc., Professor Rudakevych M.I.

Нова регіональна політика насамперед повинна бути спрямована на вирівнювання рівня і якості життя населення різних регіонів. Тобто, в усіх регіонах України для людини повинні бути створені рівні умови доступу до якісних освітніх, медичних, культурно-побутових, адміністративних та інших послуг, що надаються